

HU

HU

HU

Tervezet:

A BIZOTTSÁG RENDELETE

(...)

az átvitelrendszer-üzemeltetőket a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadásával összefüggő költségeikért ellentételezésben részesítő mechanizmusra és az átviteli díjak szabályozásának közös elveire vonatkozó iránymutatás megállapításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről szóló 1228/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 8. cikke (2) és (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az 1228/2003/EK rendelet úgy rendelkezik, hogy az átvitelrendszer-üzemeltetők (átviteli rendszerirányítók) számára ellentételezési mechanizmust kell létrehozni. A rendelet értelmében a Bizottságnak iránymutatás formájában részletesen meg kell határoznia az átvitelrendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmus eljárásait és módszertanát és az országos díjszabásokban alkalmazott díjak megállapítását szolgáló alapelvek fokozatos összehangolását eredményező megfelelő szabályokat.
- (2) Az átvitelrendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmus szükségességének felismerése óta értékes tapasztalatok gyűltek össze különösen az átvitelrendszer-üzemeltetők által létrehozott önkéntes mechanizmusok kapcsán. Az utóbbi időben azonban az átvitelrendszer-üzemeltetők egyre nehezebben jutnak egyezsége ilyen önkéntes mechanizmusokról.
- (3) Az átvitelrendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmusra vonatkozó kötelező hatályú iránymutatásnak szilárd alapot kell teremtenie az átvitelrendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmus működtetéséhez, és méltányos ellentételezést kell nyújtania az átvitelrendszer-üzemeltetők számára a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadásával kapcsolatban általuk viselt költségeikért.
- (4) Azon harmadik országok átvitelrendszer-üzemeltetői számára, amelyek az Európai Unióval kötött megállapodásuk értelmében a villamos energia területén átvették és alkalmazzák az európai uniós jogot, indokolt lehetővé tenni, hogy az átvitelrendszer-

¹ HL L 176., 2003.7.15., 1. o.

üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmusban a tagállamok átvitelrendszer-üzemeltetőivel egyenértékű feltételekkel részt vegyenek.

- (5) Azon harmadik országok átvitelrendszer-üzemeltetői számára, amelyek nem kötöttek az Európai Unióval olyan megállapodást, amelynek értelmében a villamos energia területén átvették és alkalmazzák az európai uniós jogot, olyan mechanizmusokat indokolt létrehozni, amelyek a tagállamok átvitelrendszer-üzemeltetőihez képest tisztességes és méltányos bánásmódban részesítik őket.
- (6) Az átvitelrendszer-üzemeltetőket indokolt ellentételezni a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása folytán bekövetkező energiaveszteségekért. Ennek az ellentételezésnek azon veszteségek becsült nagyságán indokolt alapulnia, amelyek villamosenergia-tranzit hiányában bekövetkeztek volna.
- (7) Indokolt egy alapot létrehozni, amelyből az átvitelrendszer-üzemeltetők infrastruktúrájuknak a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása céljából való rendelkezésre bocsátásáért ellentételezésben részesülhetnek. Az alap értékét azoknak a többletköltségeknek az Európai Unió egészére kiterjedő elemzése alapján indokolt megállapítani, amelyek az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása céljából való rendelkezésre bocsátásához hosszú távon átlagosan társulnak.
- (8) A harmadik országok átvitelrendszer-üzemeltetőinek az Európai Unió átviteli rendszerének használata kapcsán ugyanazokat a költségeket indokolt viselniük, mint a tagállamok átvitelrendszer-üzemeltetőinek.
- (9) A villamosenergia-termelők által az átviteli rendszerhez való hozzáférésért fizetendő díj változásai nem áthatják alá a belső piacot. Ezért a tagállamok hálózataihoz való hozzáférés átlagos díjait indokolt egy olyan sávon belül tartani, amely segít biztosítani a harmonizált szabályozás előnyeinek érvényesülését.
- (10) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az 1228/2003/EK rendelet 13. cikke alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az átvitelrendszer-üzemeltetők a határkeresztező villamosenergia-áramlás hálózatukba való befogadásával összefüggésben viselt költségeikért a melléklet A. részében megállapított iránymutatásnak megfelelően részesülnek ellentételezésben.

2. cikk

A hálózatüzemeltetők által felszámított díjnak a melléklet B. részében meghatározott sávokban kell lenniük.

3. cikk

Ez a rendelet *Az Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

a Bizottság részéről

[...]

elnök

MELLÉKLET

A. rész

IRÁNYMUTATÁS AZ ÁTVITELIRENDSZER-ÜZEMELTETŐK KÖZÖTTI ELLENTÉTELEZÉSI MECHANIZMUSRÓL

1. Általános rendelkezések

1.1. Az átvitelirendszer-üzemeltetők közötti ellentételezési mechanizmus (a továbbiakban: mechanizmus) ellentételezést nyújt a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadásának költségeiért, beleértve az összekapcsolt rendszerhez való határkeresztező hozzáférés biztosításának költségeit is.

1.2. A Villamosenergia-piaci Átvitelirendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (a továbbiakban: villamosenergia-piaci ENTSO) a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadásának költségeiért az átvitelirendszer-üzemeltetőknek nyújtandó ellentételezés céljára alapot hoz létre (a továbbiakban: alap).

Az alap:

1. teljes mértékű ellentételezést nyújt valamennyi nemzeti átviteli rendszer esetében az átviteli rendszerekben a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása folytán bekövetkező veszteségekért;

továbbá

2. teljes mértékű ellentételezést nyújt az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása céljából való rendelkezésre bocsátásáért.

1.3. Az alaphoz nyújtandó hozzájárulások összegét a 6. pont szerint kell meghatározni.

Az alaphoz történő kifizetések összegét a 4. és az 5. pont szerint kell meghatározni.

Az alaphoz való hozzájárulást és az alaphoz történő kifizetéseket első ízben a [a hatálybalépés napja]-tól/-től 2010. december 31-ig terjedő időszakra, majd ezt követően naptári évekre vonatkozóan kell teljesíteni. A villamosenergia-piaci ENTSO megteszi az alappal kapcsolatos valamennyi hozzájárulás beszedése és valamennyi kifizetés teljesítése érdekében szükséges intézkedéseket, és meghatározza a kifizetések időpontját. A hozzájárulásokat és a kifizetéseket a tárgyidőszakuk végét követően legkésőbb egy éven belül kell teljesíteni.

1.4. A 2003/796/EK bizottsági határozattal² létrehozott Villamosenergia- és Gázipari Szabályozó Hatóságok Európai Csoportja (ERGEG) évente beszámol a Bizottságnak a mechanizmus működéséről és az alap kezeléséről.

E feladat teljesítése érdekében a villamosenergia-piaci ENTSO együttműködik a Bizottsággal és az ERGEG-gel, és minden, e célra szükséges tájékoztatást megad az ERGEG-nek.

² HL L 296., 2003.11.14., 34. o.

- 1.5. Az átvitelirendszer-üzemeltetők minden, a mechanizmus működtetéséhez szükséges tájékoztatást megadnak a villamosenergia-piaci ENTSO-nak és az ERGEG-nek.
- 1.6. A villamosenergia-tranzitot a behozatalnak, illetőleg a kivitelnek a kapacitás rendelkezésre bocsátásával érintett rendszerösszekötőn mért abszolút értéke közül a kisebbik figyelembevételével, az 1228/2003/EK rendelet I. mellékletében a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozóan található iránymutatással összeegyeztethető módon kell meghatározni.
- 1.7. A melléklet e része alkalmazásában „eredő villamosenergia-áramlás”: az egy adott átviteli rendszerből összesen behozott és az ugyanazon átviteli rendszerbe összesen kivitt villamos energia mennyiségének különbsége.
- 1.8. A villamosenergia-piaci ENTSO létrehozásáig az átvitelirendszer-üzemeltetők a villamosenergia-piaci ENTSO-nak a mechanizmussal kapcsolatos feladatai ellátása érdekében együttműködnek egymással.

2. Részvétel a mechanizmusban

- 2.1. A szabályozó hatóságok gondoskodnak az illetékességi területükön működő átvitelirendszer-üzemeltetőknek a mechanizmusban való részvételéről, valamint arról, hogy a hálózathoz való hozzáférésért az átvitelirendszer-üzemeltetők által felszámított díjak ne tartalmazzanak további, a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadásának költségeivel összefüggő költségelemeket.
- 2.2. A mechanizmusban jogosultak részt venni azon harmadik országok átvitelirendszer-üzemeltetői, amelyek az Európai Unióval kötött megállapodásuk értelmében a villamos energia területén átvették és alkalmazzák az európai uniós jogot.

A mechanizmusban jogosultak részt venni különösen az Energiaközösség Miniszteri Tanácsának 2008. június 27-i 2008/02. határozata 2. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdésében meghatározott területeken működő átvitelirendszer-üzemeltetők. Ez Albánia, Bosznia és Hercegovina, Horvátország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró, Szerbia és – az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1244. határozatának megfelelően – Koszovó átvitelirendszer-üzemeltetőit jelenti.

A mechanizmusban részt vevő harmadik országbeli átvitelirendszer-üzemeltetőket a tagállami átvitelirendszer-üzemeltetőkkel egyenértékű bánásmódban kell részesíteni.

3. Többoldalú megállapodások

- 3.1. A mechanizmusban részt vevő átvitelirendszer-üzemeltetők és azon harmadik országok átvitelirendszer-üzemeltetői viszonylatában, amelyek nem kötöttek az Európai Unióval olyan megállapodást, amelynek értelmében a villamos energia területén átvették és alkalmazzák az európai uniós jogot, a villamosenergia-piaci ENTSO elősegíti, hogy a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadásával összefüggő költségek ellentételezése tárgyában többoldalú megállapodások jöjjenek létre.
- 3.2. Ezeknek a többoldalú megállapodásoknak törekedniük kell annak biztosítására, hogy a harmadik országbeli átvitelirendszer-üzemeltető a mechanizmusban részt vevő országok átvitelirendszer-üzemeltetőivel egyenértékű bánásmódban részesüljön.

- 3.3. Ezek a többoldalú megállapodások szükség esetén ajánlást tehetnek az 5. pont alapján meghatározott, az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása céljából való rendelkezésre bocsátásáért nyújtandó ellentételezés összesített összegének megfelelő kiigazítására. A kiigazítást a Bizottságnak jóvá kell hagynia.
- 3.4. A harmadik ország átvitelrendszer-üzemeltetőjével szemben alkalmazott bánásmód nem lehet kedvezőbb annál, mint amelyben a mechanizmusban részt vevő átvitelrendszer-üzemeltetőként részesülne.
- 3.5. A villamosenergia-piaci ENTSO az ilyen többoldalú megállapodásokat megküldi a Bizottságnak.
4. A veszteségekért nyújtandó ellentételezés
- 4.1. A nemzeti átviteli rendszerekben a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása folytán bekövetkező veszteségek miatti ellentételezést az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása céljából való rendelkezésre bocsátásával összefüggő költségek miatti ellentételezéstől elkülönítve kell meghatározni.
- 4.2. A nemzeti átviteli rendszerben bekövetkező veszteségeket a következő két érték különbségeként kell meghatározni:
1. az adott időszak során az átviteli rendszerben ténylegesen bekövetkező veszteség;
- illetőleg
2. azon becsült veszteség, amely az adott időszak során az átviteli rendszerben akkor következett volna be, ha villamosenergia-tranzitra nem került volna sor.
- 4.3. A 4.2. pont szerinti számítást a villamosenergia-piaci ENTSO végzi el. A számítás az adott időszakon belül különböző időpillanatokra vonatkozó becslések alapján is elvégezhető.
- 4.4. A nemzeti átviteli rendszerben a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása folytán bekövetkező veszteség értékét azon alapelvek alapján kell meghatározni, amelyeket a szabályozó hatóság a nemzeti átviteli rendszerekben bekövetkező összes veszteség vonatkozásában jóváhagyott.
- Ha az illetékes szabályozó hatóság a mechanizmus valamely alkalmazási időszakára vonatkozóan nem hagyott jóvá veszteségszámítási alapelveket, akkor a mechanizmus alkalmazásában figyelembe veendő veszteség becsült értékét a villamosenergia-piaci ENTSO állapítja meg.
5. Az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás céljára való rendelkezésre bocsátásáért nyújtandó ellentételezés
- 5.1. Az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása céljából való rendelkezésre bocsátásáért nyújtandó ellentételezés összesített összegét a Bizottság állapítja meg.

- 5.2. Az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása céljából való rendelkezésre bocsátásáért nyújtandó ellentételezés összesített összegének megállapítása céljából a Bizottság az ERGEG segítségével az egész Európai Unióra kiterjedően felméri a határkeresztező villamosenergia-áramlás elősegítésével összefüggő infrastruktúrát. A villamosenergia-piaci ENTSO minden, e felmérés elvégzéséhez szükséges tájékoztatást megad a Bizottságnak és az ERGEG-nek.

E felmérés során elismert standard költségkalkulációs módszerek alkalmazásával, műszaki és gazdasági szempontok figyelembevételével meg kell határozni azt a jövőben hosszú távon várható éves átlagos többletköltséget, amely az infrastruktúrának az adott időszakban a határkeresztező villamosenergia-áramlás céljára való rendelkezésre bocsátásához társul.

Az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás céljára való rendelkezésre bocsátásához társuló költségek meghatározása során figyelembe kell venni a rendszerösszekötő kapacitások felosztásából származó bevételeket is.

Az egész Európai Unióra kiterjedő felmérésnek a mechanizmusban részt vevő valamennyi tagállam és harmadik ország infrastruktúrájára, valamint az azon átvitelirendszer-üzemeltetők által üzemeltetett rendszerek infrastruktúrájára kell kiterjednie, amelyek a 3. pont értelmében többoldalú megállapodást kötöttek.

- 5.3. Mindaddig, amíg a Bizottság az 5.2. pont szerinti felmérést el nem végezte, az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása céljából való rendelkezésre bocsátásáért nyújtandó ellentételezés összesített összege 100 000 000 EUR/év.

- 5.4. Az infrastruktúrának a határkeresztező villamosenergia-áramlás befogadása céljából való rendelkezésre bocsátásáért nyújtandó ellentételezés összesített összegét a nemzeti átviteli rendszerekért felelős átvitelirendszer-üzemeltetők között a következő tényezők arányában kell felosztani:

1. az adott nemzeti átviteli rendszeren megvalósuló tranzitoknak az összes nemzeti átviteli rendszeren megvalósuló összes tranziton belül képviselt részarányát leíró tranzittényező;
2. az adott nemzeti átviteli rendszer villamosenergia-tranzitjainak és összterhelésének hányadosa és az összes nemzeti átviteli rendszer villamosenergia-tranzitjainak és összterhelésének hányadosa egymáshoz viszonyított arányát leíró tehertényező.

A tranzittényezőt 75%-os, a tehertényezőt 25%-os súllyal kell figyelembe venni.

6. Hozzájárulás az alaphoz

- 6.1. Az átvitelirendszer-üzemeltetők az alaphoz a nemzeti átviteli rendszerükbe befelé és onnan kifelé irányuló eredő villamosenergia-áramlások abszolút értékének és az összes átviteli rendszerbe befelé és onnan kifelé irányuló eredő villamosenergia-áramlások abszolút értéke összegének hányadosa arányában járulnak hozzá.

- 6.2. A számításban a 7. pont rendelkezéseinek hatálya alá tartozó behozatalokat és kiviteleteket is figyelembe kell venni.

7. A harmadik országokból történő behozatal és a harmadik országokba történő kivitel esetén alkalmazandó átvitelrendszer-használati díj
- 7.1. Valamennyi harmadik ország viszonylatában valamennyi behozatal és kivitel esetében átvitelrendszer-használati díjat kell fizetni, ha:
1. az adott ország nem kötött az Európai Unióval olyan megállapodást, amelynek értelmében a villamos energia területén átvette és alkalmazza az európai uniós jogot;
- és
2. az azon rendszerért felelős átmenetrendszer-üzemeltető, amelybe a villamos energia behozatala, illetve amelyből a villamos energia kivitele történik, nem kötött a 3. pont értelmében többoldalú megállapodást.
- A díjat EUR/MWh egységben kell kifejezni.
- 7.2. A mechanizmus résztvevői az átvitelrendszer-használati díjat a nemzeti átviteli rendszer és a harmadik ország átviteli rendszere közötti előre tervezett behozatok és kivitelek esetén vetik ki.
- 7.3. Az átvitelrendszer-használati díj mértékét minden évre vonatkozóan előzetesen a villamosenergia-piaci ENTSO állapítja meg. A díj összegét azon hozzájárulás 1 MWh-ra vetített becsült összegében kell megállapítani, amelyet a mechanizmusban részt vevő országok átvitelrendszer-üzemeltetőinek az alapba az adott évben várható határkeresztező villamosenergia-áramlás alapján be kellene fizetniük.

B. rész

IRÁNYMUTATÁS AZ ÁTVITELI DÍJAK SZABÁLYOZÁSÁNAK KÖZÖS ELVEIRŐL

1. A tagállamokban a termelők által fizetett éves átviteli egységdíjnak a 3. pontban meghatározott sávokba kell esnie.
2. A termelők által fizetett éves átviteli egységdíj: a termelők által fizetett éves összes átviteli díj elosztva a tagállam átviteli rendszerébe a termelők által betáplált összes energia mért értékével.

A termelők által fizetett éves összes átviteli díj számítása során figyelmen kívül kell hagyni:

1. a termelők által a rendszerhez való csatlakozáshoz szükséges fizikai eszközökért vagy a csatlakozás fejlesztéséért fizetett díjakat;
 2. a termelők által a kiegészítő szolgáltatásokkal összefüggésben fizetett díjakat;
 3. a termelők által fizetett külön rendszerveszteség-díjakat.
3. Dánia, Svédország, Finnország, Írország, Nagy-Britannia és Észak-Írország kivételével a termelők által fizetett éves átviteli egységdíj összegének a 0-tól 0,5 EUR/MWh-ig terjedő sávban kell lennie.

Dánia, Svédország és Finnország esetében a termelők által fizetett éves átviteli egységdíj összegének a 0-tól 0,7 EUR/MWh-ig terjedő sávban kell lennie.

Írország, Nagy-Britannia és Észak-Írország esetében a termelők által fizetett éves átviteli egységdíj összegének a 0-tól 2,5 EUR/MWh-ig terjedő sávban kell lennie.